

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 144/2023-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného URBAN GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátskou kanceláriou, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 6 S 78/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu bola 26. februára 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 S 78/2021 (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“).
2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je žalobcom v napadnutom konaní krajského súdu, ktorého predmetom je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia v správnom konaní vedenom účastníkom konania o správnej žalobe.
3. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Košice-okolie, odbor poriadkovej polície, oddelenie dokladov Košice-okolie uznesením ČVS: OR PZ-KS-OPP1-72-004/2021 z 20. apríla 2021 ako správny orgán vecne príslušný podľa § 6 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „zákon o správnom konaní“) v spojení s § 54 ods. 1 zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o strelných zbraniach a strelive“) s poukázaním na § 54 ods. 1 zákona o strelných zbraniach a strelive zaistil zbrojný preukaz série [REDAKOVANÉ] vydaný sťažovateľovi, pretože uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, odboru Východ ČVS: PPZ- 23/BOK-V-2009 z 2. júla 2009 bolo sťažovateľovi podľa § 206 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov vznesené obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku a iné. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach (ďalej aj „žalovaný správny orgán“) uznesením ČVS: KR PZ-KE-OPP-171-001/2021 z 30. júla 2021 ako odvolací správny orgán podľa § 59 ods. 2 zákona o správnom konaní zamietlo odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice-okolie ČVS: OR PZ-KS-OPP1-72-004/2021 z 20. apríla 2021 a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdilo. Sťažovateľ podal proti uzneseniu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach ČVS: KR PZ-KE-OPP-171-001/2021 z 30. júla 2021 správnu žalobu podľa § 6 ods. 2 písm. a) v spojení s § 177 a § 194 písm. a) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v platnom znení (ďalej len „SSP“) na krajskom súde ako prvostupňovom správnom súde, ktorý o nej podľa sťažovateľa koná už 1 rok a 6 mesiacov.

4. Sťažovateľ tvrdí, že uznesenie Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach ČVS: KR PZ-KE-OPP-171-001/2021 z 30. júla 2021 je „nezákonné, arbitrárne, zjavne neodôvodnené a aj vágne a nepreskúmateľné, pričom sú výsledkom nezákonne začatého konania a výsledkom ústavne nesúladného výkladu ust. § 54 ods. zákona o strelných zbraniach a výsledkom izolovanej, formálnej, mechanickej a gramaticko-jednoduchej aplikácie práva, ktorá sa prieči konštantnej judikatúry najvyšších súdnych inšancií, preto je pre sťažovateľa mimoriadne dôležité, aby správny súd vykonal nápravu tejto nespravodlivosti.“. Sťažovateľ je toho názoru, že doterajšia dĺžka konania vznikla „v dôsledku neefektívnej činnosti porušovateľa a jeho následnej absolútnej nečinnosti nie je akceptovateľná aj z toho dôvodu, že ide o preskúmanie rozhodnutia, ktorého následok je určitá sankcia voči sťažovateľovi, čo zo samotnej podstaty vyžaduje primerane rýchle súdne konanie.“. Sťažovateľ zároveň prizvukuje, že krajský súd ako správny súd nie je súdom skutkovým, ale len „posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy“, pričom predmet konania predstavuje štandardnú agendu správnych súdov, a teda „zdlhavý priebeh napadnutého konania nemožno pripísať na vrub právnej a ani faktickej zložitosti prerokovanej veci.“. Správanie sťažovateľa sa žiadnym spôsobom neprejavilo na doterajšej dĺžke konania, ale, naopak, postup krajského súdu v napadnutom konaní je poznačený neefektívnosťou a nečinnosťou, teda takým konaním, ktoré „nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty“, čoho dôkazom je to, že sa krajský súd počas doby 1 roka a 6 mesiacov „venoval výhradne iba doručovaniu, avšak po tomto nebol schopný za 9 mesiacov jeho absolútnej nečinnosti ani len vytýčiť pojednávanie, aj napriek tomu, že mu v tom nebráni žiadna zákonná a ani iná prekážka.“.

5. Na podklade uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd, postupom a konaním porušovateľa v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 6S/78/2021 porušené bolo.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje porušovateľovi, aby v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 6S/78/2021 konal bez zbytočných prietáhov a vec v primeranej lehote prejednal a rozhodol.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.180,- Eur, ktoré je porušovateľ povinný uhradiť sťažovateľovi 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Porušovateľ je povinný nahradiť sťažovateľovi náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške sumy 530,86,- EUR (pozostávajúcej z dvoch úkonov právnej služby (i) príprava a prevzatie právneho zastúpenia, (ii) podanie ústavnej sťažnosti, a 2 krát režijný paušál podľa advokátskej tarify + 20 % DPH...“

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1. Všeobecné judikatúrne východiská:

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

8. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 251/2021). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny) v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa

svojich práv (I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejavovať ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

11. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež aj právny názor, podľa ktorého nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

12. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) alebo konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné jeho uzavretie spravidla očakávať, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovelo (I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Teda zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie týchto práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priet'ahoch (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, IV. ÚS 343/04, III. ÚS 233/06, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020).

II.2. Posúdenie veci:

13. Z príloh k podanej ústavnej sťažnosti a zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ podal správnu žalobu na krajskom súde 26. augusta 2021, ktorý ho 26. októbra 2021 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za správnu žalobu, ktorý sťažovateľ uhradil 22. novembra 2021. Následne krajský súd 25. novembra 2021 doručil správnu žalobu správnomu orgánu, ktorý svoje vyjadrenie k nej doručil krajskému súdu 23. decembra 2021. Krajský súd následne preposlal vyjadrenie žalovaného správneho orgánu k správnej žalobe sťažovateľovi, ktorý sa k nemu písomne vyjadril a svoje písomné vyjadrenie doručil krajskému súdu 12. apríla 2022, ktorý ho následne doručil žalovanému správnomu orgánu 14. apríla 2022, ktorý k nemu zaujal písomné stanovisko 22. apríla 2022. Posledným úkonom v napadnutom konaní krajského súdu bolo doručenie písomného vyjadrenia sťažovateľa k vyjadreniu žalovaného správneho orgánu z 22. apríla 2022. Ústavná

sťažnosť napadla na ústavný súd 26. februára 2023, pričom v čase medzi 22. aprílom 2022 a 26. februárom 2023 nebola v napadnutom konaní krajského súdu zaznamenaná žiadna relevantná procesná aktivita.

14. Ústavný súd, vychádzajúc zo svojej judikatúry (body 12 a 13), konštatuje, že pre posúdenie veci je relevantná celková dĺžka napadnutého konania krajského súdu, ktorá predstavuje ku dňu podania ústavnej sťažnosti dobu 1 roka a 6 mesiacov, táto dĺžka konania v súčasnom štádiu zodpovedá jeho podstate a dosiaľ nie je ústavne nonkonformná, a teda v rozpore s čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru. K uvedenému záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (Humen proti Poľsku z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66, rovnako tak aj napr. IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 251/2021). Krajský súd v napadnutom konaní postupoval vo veci podľa § 106 SSP, pričom zaznamenaná nečinnosť krajského súdu v čase medzi v čase medzi 22. aprílom 2022 a 26. februárom 2023 predstavuje ojedinelý prieťah (bod 11), ktorý aj podľa judikatúry ESLP v určitej fáze konania môže byť prípustný, ak celková dĺžka konania nie je neprimeraná (Preto a ďalší proti Taliansku z 8. 12. 1983). Samozrejme, ústavná udržateľnosť aktuálnej pasivity krajského súdu môže byť prekročená, čo závisí od ďalšieho priebehu konania, a prípadnému opätovnému podaniu ústavnej sťažnosti nebráni prekážka právoplatne rozhodnutej veci.

15. Vzhľadom na tento záver ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

16. Z dôvodu odmietnutia sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti ostalo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uvedenými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu